

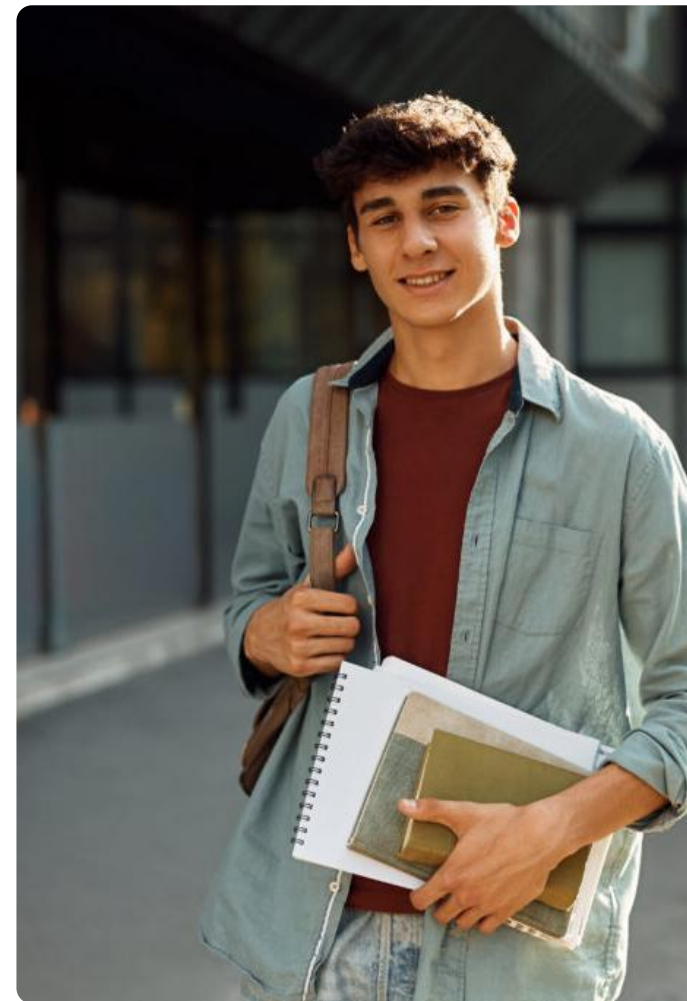
Aalborg: Program 9.30-15.30

9.30-10.00	Velkomst - præsentationsrunde og mål for i dag /v. Inger-Lise
10.00-10.15	Indsatser og formål kort genbesøgt /v. Martin
10.15-10.30	Intro til ungepanelerne /v. Susanne
10.30-10.40	<i>Pause</i>
10.40-10.55	Introduktion til processen for afprøvning + fælles afprøvningsmappe Intro til arbejdet med indsatsbeskrivelserne og logbog /v. Martin
10.55-11.30	Første rul gruppearbejde (opstart) m. gruppeinddelinger og arbejdsspørgsmål /v. Inger-Lise
11.30-12.30	<i>Frokost</i>
12.30-13.15	Første rul gruppearbejde (fortsætter)
13.15-15.00	Andet rul gruppearbejde <i>med eftermiddagskaffe og kage (ankommer 14.15) undervejs</i>
15.00-15.30	Afrunding /v. Martin og Inger-Lise

Lokale udviklingsdage i Aalborg/ Frederiksberg, 9. april og 13. april 2026

MÅL for i dag

- ✓ At genbesøge formål med projektets indsatser
- ✓ At skabe klarhed over processen for og forventninger til 1) afprøvningsperioden og online gruppesparring i maj til oktober 2026 og 2) evalueringen fra oktober til december.
- ✓ At bearbejde og kvalificere indsatsbeskrivelser og aftaler for de konkrete afprøvnings.

I projektet skal vi nå i mål med disse tre delmål:

1. De Unge

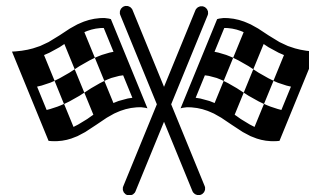
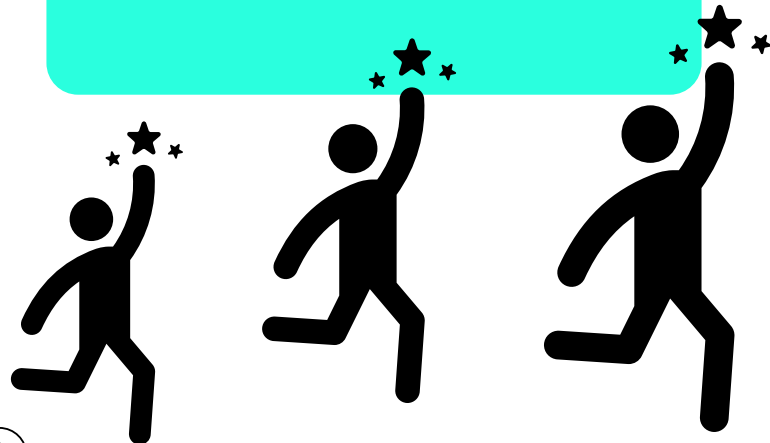
At den enkelte unge lærer at mestre egen ordblindhed i forhold til at udvide sit valg- og handleperspektiv.

2. Professionelle

At KUI-vejledere og LÆS-vejledere, som den unge møder i skole og uddannelse, sammen kan understøtte denne mestring.

3. Forældre

At forældre får viden, indsigt og kompetencer til at være en ressource i den unges udviklingsproces.

I evalueringen "måler" vi ud fra de tre delmål.

Matrix over indsatser i 2026

Formål at sikre overlevering om den unges ordblindhed ml. fagprofessionelle på skole og ungdomsuddannelse (og evt. lærepladsvirksomhed).	1. Uddannelsesbroen	(LÆS grund)
	2. Opstartssamtale	(LÆS ung)
	3. Ny mesterlære	(KUI & LÆS ung)
	4. Taksonomi	(LÆS grund)
Formål at styrke den ordblinde unges refleksioner og handlekraft	5. Den røde tråd (samarbejdsnetværk)	(KUI & LÆS)
	6. Samarbejds møde	(KUI & LÆS)
Formål at styrke den ordblinde unges refleksioner og handlekraft om valg- og handleperspektiv ift. egen ordblindhed	7. Brobygning før og efter	(KUI)
	8. Dit Landskab	(KUI)
Formål at styrke den ordblinde unges refleksioner, handlekraft og viden ift. ordblindhed indenfor forskellige brancher og arbejdspladser	9. Erhvervspraktik med et tvist / Den digitale foldetrappe	(KUI)
Formål at gøre forældre til en ressource i overgangen	10. Temaaften	(KUI & LÆS)
	11. Forældremøde	(KUI & LÆS)
Formål at øge inddragelsen af ordblinde unges perspektiv og støtte til andre unge med ordblindhed	12. Opstartsindsats "Ung til ung"	(LÆS ung)
	13. Ungepanel i kommunen	(KUI)

Ungepanel

Hvorfor vil man gerne være med i Ungepanelet?

- *gøre en forskel*
- *sikre at der kommer mere viden*
- *sikre at man ikke skal kæmpe sin sag*
- *gøre det nemmere for andre*
- *være med til at gøre overgangen bedre*
- *dem der ved bedst, er dem der står i lorten*

Organisering – hvem vil være med – hvad er opgaven osv.

Hvad kan man bruge Ungepanelet til efter projektet? Drøftet

Formål: formidle om ordblindhed – rådgivende og trække på viden

- *Ungepanelet kan være med til at kvalificere fx kommunes strategi for unge med ordblindhed*
- *sikre at film osv. er up to date*
- *Sparring på kommunes hjemmeside*
- *Oplæg for unge om overgangen til forskellige arrangementer*
- *Oplæg ude på skolerne for elever med ordblindhed*
- *Oplæg ude på skolerne for hele klassen – hvad er ordblindhed – hjernefejl – ordblindhed hele tiden – på den fine måde (OBS på at det ikke skal handle om de unge med ordblindhed, der sidder i klassen)*
- *Vigtige pointer til unge med ordblindhed og andre – kære lærer, kære forældre, kære...*
- *film til forældre, hvordan de kan hjælpe*
- *organisering: mødes to gange om året*
- *kontakt via sms*
- *ungebåret – sup forening (Lillesøster) under Ordblindeforeningen*

Hvad kan man bruge Ugepanelet til efter projektet? Drøftet

Formål: formidle om ordblindhed – rådgivende og trække på viden

Rådgivende: input til afprøvningerne

1. "Dit landskab" <https://styrkedeovergange.kp.dk/materialer/> + Dorthea voice-over

- *Godt at have noget imellem sig – et fælles tredje*
- *Individuel vejledning i 8. klasse*
- *OBS på antagelser - billeder og figurer opleves, som at der tales ned til nogen*
- *to muligheder – et med billeder – et med tekst*

2. Erhvervspraktik med et twist – hvordan får vi flere med?

- *vigtigt at interesse kommer før ordblindhed – så man ikke bliver sat i en boks*
- *OBS præcis information om, hvem der skal finde praktikken*
- *et korps af virksomheder med medarbejdere med ordblindhed, der har sagt ja til konceptet*

Hvad kan man bruge Ungepanelet til efter projektet? Drøftet

Formål: formidle om ordblindhed – rådgivende og trække på viden

Rådgivende: input til afprøvningerne

3. "Ungeforum" på en ungdomsuddannelse

- *Vigtigt at deltagelsen er valgfri*
- *god ide med at det er unge, der går på uddannelsen, der fortæller om, hvordan det er at gå på skolen*
- *"Ungeforum" på skolen - deltagelse på introkurserne - overskud*
- *Ordblindedtutorer*
- *Gruppe af ældre elever med overskud*
- *formidle "hvordan er dagligdagen her på skolen" – svare på spørgsmål*
- *organisering: Invitation til "kom en eftermiddag" – før uddannelsesstart om aftenen – i opstarten i skoletiden – efter skoletid*

4. Overleveringsmaterialer + til unge på hjemmesiden

- *Bedre at man bliver spurgt om det samme to gange end ikke at blive spurgt*
- *Spørg, hvad er vigtig for mig?*
- *Godt at tale om det inden opstart på kommende ungdomsuddannelse*

Hvad kan man bruge Ungepanelet til efter projektet? Drøftet

Formål: formidle om ordblindhed – rådgivende og trække på viden

Afprøvninger I 2026 – **formidling om ordblindhed** – ung til ung

- *Oplæg for unge og forældre om overgangen til forskellige arrangementer - Udskolingsarrangement*

- *Oplæg ude på skolerne for elever med ordblindhed – ordblindeevent I 9. klasse*

- *Oplæg ude på skolerne for hele klassen – hvad er ordblindhed – hjernefejl – ordblindhed hele tiden – på den fine måde (OBS på at det ikke skal handle om de unge med ordblindhed, der sidder i klassen) **Julies historie.***

Hjælpemidler

Åbenhed

Uddannelses-
vej/valg

Din historie

Fordomme

Strategier

Styrkede Overgange

Hvordan arbejder vi med projektets indsatser og materialer?

- Vi skal frem til 9. oktober 2026 afprøve og justere allerede udarbejdede indsatser og materialer.
- I mødes ad hoc i jeres grupper og arbejder med afprøvninger OG I mødes til 2 x online gruppesparring faciliteret af KP-fagperson
- Vi arbejder systematisk med de fire opmærksomheder (slide xx)
- I tager afsæt i indsatsbeskrivelserne, bearbejder dem til jeres kontekst og opdaterer dem løbende.
- I nedskriver erfaringer i logbog.
- Vi skal alle arbejde i samme fælles mappe.
- Kommunernes ungepaneler er til rådighed.
- Vi evaluerer ved spørgeskema og på fælles lokale evalueringdage:
 - 6. nov. er sidste frist for udfyldelse af spørgeskema
 - Evalueringdage er i Aalborg den 24. nov. Kl. 9.30-15.30 Og på Frederiksberg den 26. nov. Kl. 9-15

Vores fælles engagement i projektet

Udviklingsprojekt → Afprøvning, refleksion og dokumentation

Samarbejdsprojekt → deler erfaring og viden, mødes og sparring

....så hvad er jeres rolle og ansvar...?

Systematisering af alle de gode ting, vi allerede gør, så andre kan bruge det 😊

LÆS deltagere

Er udførende på projektets afprøvning og videreudvikling af projektets praksisrelevante materialer & indsatser.

I skal deltage i projektets fælles aktiviteter, i online gruppesparring og evaluere med KP.

38 timer pr person (Rejsetid for Aal deltagere 7 timer tur/retur)

KUI deltagere

Er udførende på projektets afprøvning og videreudvikling af projektets praksisrelevante materialer og indsatser.

I skal deltage i projektets fælles aktiviteter, i online gruppesparring og evaluere med KP.

48 timer pr person (Rejsetid for Aal deltagere 7 timer tur/retur)

Kommunetovholdere

Understøtter planlægning og afholdelse af aktiviteter.

Understøtter deltagernes afprøvninger og kvalitetsjustering af indsatser og materialer

Varetager afprøvning, udvikling og "drift" af ungepaneler i egen kommune

KP-fagpersoner

Udvikler, justerer og er garant for vidensgrundlaget og kvaliteten af materialer & indsatser og for den e-læring der udvikles.

Varetager afholdelsen af fælles aktiviteter i projektet

Styrkede Overgange

For hver indsats arbejder vi med disse fire opmærksomheder:

Værdi

Hvad vil vi **opnå** med indsatsen?

- For den unge
- For forældrene
- For jer som LÆS og KUI

Hvilke ”**tegn på succes ift. ønsket værdi**” skal du se efter?

Husk at dine erfaringer skal gemmes

Hvad skal du være **OBS** på **når du bruger** indsatsen og materialerne?
(hvilke rammer, forudsætninger skal være til stede?)

Hvilken **faglig viden** om hhv. ordblindhed og vejledning skal du have?

Præsentation af fællesmappen

Adgang har I via projekt-hjem siden:

<https://styrkedeovergange.kp.dk>

I finder link til fællesmappen under fanen *Aktiviteter* allernederst på siden

SE billedet her

For Projektdeltagere

Her er fællesmappen, som rummer en undermappe for hver indsats.

Fællesmappen har alle projektdeltagere adgang til.

Mappen skal bruges til fælles deling af indsatsbeskrivelse, erfaringer og materialer og skal opdateres af projektdeltagerne undervejs i afprøvningsperioden for 2026.

- Fællesmappen ligger i KP's Teams - ved første adgang til mappen kan du få brug for hjælp grundet egen arbejdsplads sikkerhed. Fra KP er hjælpen via Basen på telefonnummer: 70 890 990 - Åbent: mandag - fredag kl. 7:45 til 15:00. Alternativt er her link til vejledning om Totrins-godkendelse Teams, [totrinsgodkendelse](#)

Indsatsbeskrivelser og logbog

I projektet skal vi samle og omsætte de udviklede og afprøvede indsatser til anvendelige, lettilgængelige og relevante indsatser for alle landets kommuner.

Brug indsatsbeskrivelserne, der er delvist udfyldt af KP med notater fra første afprøvningsperiode (2025).

I skriver videre hen over 2026.

Logbøgerne er til de løbende feltnoter: afprøvninger, refleksioner, eftertanker.

Indsatsbeskrivelse

Føj til i skemaet herunder efterhånden som I indhenter flere erfaringer og får nuanceret jeres blik på skemaets punkter (målgruppe, organisering, formål, praksisguidning, evaluering med videre).

Ophavspersoner til indsats som kan kontaktes ved tvivlsspørgsmål: XX DORTHEA/SUSANNE

Ny indsatsgruppe: XXX

Målgruppe for indsatsen: Her skal I skrive, hvem jeres indsats er rettet mod (fx forældre og unge med ordblindhed i 9. klasse). Hvis indsatsen kan bruges på flere klassetrin, skrives det her.	
Mål for indsatsen: Her skal I konkret skrive, hvad indsatsen specifikt skal afhjælpe/styrke/understøtte. (fx "forældreaften om ungdomsuddannelser kan	

Logbog - til erfaringer og refleksioner

Felter med rød udfyldes før afprøvningen.

Felter med blå udfyldes efter afprøvningen. Brug evt. tale til tekst.

Titel	
Deltagere (fagpersoner og elever)	
Sted/dato for afprøvning	
Aktivitet Planlægning, gennemførelse og opsamling på hvad?	
Formål med aktiviteten	

Kort om observationstyper (se også logbog nederst)

• Deltagende observation

Deltagende observation:

Observatøren deltager aktivt i situationen.

Eksempel: En lærer deltager i gruppearbejde for at forstå elevinteraktion.

• Ikke-deltagende observation

Ikke-deltagende observation:

Observatøren er passiv og påvirker ikke situationen.

Eksempel: En forsker observerer undervisningen fra bagerst i lokalet.

• Struktureret vs. ustruktureret

Struktureret observation:

Observationen følger en fast skabelon eller tjekliste.

Eksempel: Brug af skema til at registrere hvor ofte elever rækker hånden op.

Ustruktureret observation:

Åben og fleksibel tilgang uden fast skema.

Eksempel: Notere frie observationer af elevernes adfærd i frikvarteret.

Aalborg - Dagens arbejde med indsatserne i to rul:

I første rul arbejdes med:

Indsats 1 + 2 + 4 - Uddannelsesbro + Opstartssamtale + Taksonomi: Eva, Lone, Palle, Per, Jannie, Stine, Claus, Henriette

Indsats 3 - Ny mesterlære (Juniormesterlære): Emma, Anders, Peter

Indsats 7 - Dit landskab: Karin, Birgitte (Måske kan Indsats 6 - Brobygning kobles på)

Indsats 11 - Forældremøde: Rikke, Charlotte, Yoanna, Line, Susanne, Louise

Indsats 13 - Opstartsindsats "ung til ung": Suzanne, Helle, Mathilde fra Ungepanelet

Hver "indsatsgruppe" skal i dag (så vidt muligt) melde tilbage på hvornår gruppen ønsker online gruppesparring – i maj, juni, august eller september?

Skriv i: Overblik over hvem der afprøver hvilke indsatser i 2026.docx

Aalborg - Dagens arbejde med indsatserne i to rul:

I andet rul arbejdes med:

Indsats 1 + 2 + 4 - Uddannelsesbroen + Opstartssamtale + Taksonomi: Eva, Lone, Charlotte, Yoanna

Indsats 3 - Ny mesterlære (Juniormesterlære): Emma, Anders, Peter, Per

Indsats 9 - Erhvervspraktik med et tvist: Line, Louise, Birgitte

Indsats 12 - Ungepanel: Susanne, Mathilde og Juliane fra Ungepanelet

Indsats 13 - Opstartsindsats "ung til ung": Suzanne, Henriette

Indsats 1 + 4 + 7 - Uddannelsesbroen, Taksonomi, Dit landskab: Claus, Stine, Karin, Jannie, Palle

Hver "indsatsgruppe" skal i dag (så vidt muligt) melde tilbage på hvornår gruppen ønsker online gruppesparring – i maj, juni, august eller september?

Skriv i: [Overblik over hvem der afprøver hvilke indsatser i 2026.docx](#)

Arbejdsspørgsmål til gruppearbejde

Materialer, grupperne ser på

Hvad der allerede foreligger af artefakter til indsatsen (fx samtaleark), har vi printet til jer.

Noter til indsatsen, fx tidligere erfaringer eller evalueringer samt anbefalede udviklingspunkter
→ Se i *Indsatsmappen*

Kort sammenfatning af indsatsen fra 3. marts 2026 → Se *følgende slides*

1. Orienter jer og få overblik over:

- Nuværende indsatsbeskrivelse
- Logbog
- Eksisterende artefakter (fx samtaleark mv.)
- Hjemmesiden – hvis behov.

2. Gennemlæs og udfyld indsatsbeskrivelsen, så godt I kan.

- Lav en 'miniafprøvning' af indsatsen sammen, fx hvor I udfører et elev/vejlederrollespil ud samtaleark, taler et forældremødeformat igennem eller lignende.

3. Tal om hvorvidt der er noget I skal være særligt opmærksomme fordi det ikke fremstår tilstrækkeligt beskrevet pt.

4. Lav konkrete aftaler om hvornår I gennemfører afprøvninger, mødes, bearbejder og tilpasser indsatserne og indsatsbeskrivelserne. Vær opmærksomme på og planlæg realistisk ift. jeres ramme for udviklingstid.

5. Udfyld de røde punkter i logbogen, så langt I kan komme.

6. Hvis der er tid: lavpraktiske og konkrete forberedelser, fx

- Udarbejde slides til et forældremøde
- Lave dialogkort
- Udforme visuelle elementer (som endnu mangler)
- Skrive udkast til mails, fx til eventuelle samarbejdspartnere der skal være med i den aktivitet der afprøves.

Opsamling

- Hvad har været mest fremtrædende i jeres samtaler?
- Har I fået aftalt tidspunkter for afprøvninger?
- Onlinesparring – har I givet bud på hvilke måneder/tidsrum?
- Er det klart i grupperne hvem der afprøver hvad?
- Tvivl? Herunder spørgsmål som vi kan stille projektets styregruppe?

Afrunding og tak for i dag 😊

Hvad skal der ske efter i dag?

- ✓ Afprøvninger frem til 9. oktober (husk at afsætte tid til *alt det omkring afprøvningen*).
- ✓ Husk løbende ajourføring af indsatsbeskrivelser og logbøger. Meget vigtigt at prioritere tid til dette.
- ✓ Sæt tid af til jeres online sparring med KP – husk at angive tidsrum hvor I ønsker sparring.
- ✓ Evaluering v. spørgeskema: frist 6. november.
- ✓ Vi mødes alle igen i Aalborg den 24. nov. kl. 9.30-15.30. Og på Frederiksberg 26. nov. kl. 9-15.

Indsatserne - korte præsentationer

På følgende slides kan I gense korte pitch af indsatserne
(samme som på kick-off på KP den 3. marts)

1. UDDANNELSESBROEN

Formål: At sikre den gode overgang fra grundskole til ungdomsuddannelse for ordblinde elever og sikre at relevant viden om den ordblinde elevs behov og styrker videregives.

Består af:

- Samtaleark om det jeg har brug for
- LST-tjekliste: *Har du styr på ...*
- Drejebog til samtalen.

Tre steps: i) samtale ml. lærer og elev, ii) ark vedhæftes optagelse.dk, KUI-vejleder følger op på UU, og iii) GU-lærer og KUI-vejleder vurderer om der skal laves håndholdt indsats, fx møde med modtagende skole.

- *Evt. forældreinddragelse*
- *Evt. differentieringsmuligheder ift. forskellige kommende uddannelsesstyper.*

Styrker og udfordringer i forbindelse med min ordblindhed

- Hvilke fag er du stærk i?
- Hvilke fag er du mest udfordret i?
- Hvad består dine udfordringer i?
(fx jeg har svært ved at komme fra tanke til skrift, jeg har svært ved at få sætningerne til at hænge sammen, jeg har svært ved at få øje på at rette mine egne fejl)
- Andet? (fx at tegne mine noter eller tage billeder af lærerens noter)

5 - Har du styr på funktionerne i Nota?

Jeg kan... (sæt kryds!)

- logge ind i Nota
- læse en bog i Nota
- finde ud af at bruge søgefunktionen i Nota (bogtype, genre, alder, emner)
- navigere kapitler i en bog
- gemme bogmærker i en bog og finde frem til dem igen senere
- se om en bog er en lydbog, tekstbog eller en lydbog med tekst, fordi jeg ved hvad de små ikoner ved bøgerne betyder
- finde ud af at ændre stemme, læsehastighed og skriftstørrelse, når jeg afspiller en bog
- downloade en bog fra Nota og lægge den på mit Google drev

Muligheder i e-læringsformat

Ide 1

Klikbare felter: eksempler på elevsvar når man klikker. Evt. lyd og tekst

Ide 3

Explainervideo (stregfilm)

Ide 2

Klikbare felter: AI-chatfunktion hvor lærer afprøver samtalearket med en elev. *Eventuelt* med metarefleksion over hvilken retning samtalen tager.

Ide 4

Fagperson fortæller om erfaringer med og tips til

- at bruge materialet
- følge eleverne i uddannelsesovergangen.

Samtaleark om det jeg har brug for

Udarbejdet af:

Placering i klassen

Prøver

Åbenhed

Hverdagen i skolen

Sådan ser min ordblindhed ud

Livet uden for skolen

Giver energi

Tager energi

2. OPSTARTSSAMTALE

- ungdomsuddannelse

Formålet med samtalearket er

- at afdække støttebehov ved ordblindhed, oplyse om muligheder og indgå aftale om SPS
- bevidstgøre og styrke eleven i at mestre sin ordblindhed.

Spørgsmålene skal tilpasses den enkelte elev.

Styrkede Overgange

- Hvad skal på plads for at lette din opstart på denne uddannelse? Hvad kan du gøre løbende for at sikre, at du når i mål med uddannelsen? Er du indstillet på, at det måske kræver en ekstra indsats?
- Hvordan planlægger du din studietid og fritid? Beskriv kort dine *studievaner* og *studieteknikker*. (SPS-vejlederen oplyser om muligheden for *læsevejledning* og introducerer evt. til *begrebet faglig læsning*).
- Hvad *læser* du i dagligdagen? Hvad *skriver* du i dagligdagen? Fx Sms'er, chats, hjemmesider, nyheder, bøger, tegneserier osv.

Refleksion og selvindsigt i forhold til ordblindhed

(Instruks: Overvej om nedenstående spørgsmål skal udgå i første samtale med eleven og stilles ved en senere samtale.)

- Tror du, din ordblindhed betyder noget for, hvordan du ser dig selv? Hvor ser du dine styrker og svagheder? Dine handlemuligheder?
- Vil du gerne vide mere om ordblindhed? (SPS-vejlederen kan give relevante kildehenvisninger og henvise til rollemodeller, foreninger, mentorordning eller ordblindenetværk på egen skole m.v.)

Ressourcepersoner i din familie eller i dit netværk

- Kender du nogen i din familie eller i dit netværk, som også er ordblinde? Kan I støtte hinanden og udveksle tips og tricks?

OPSTARTSSAMTALE

Hvad er vigtigt for dig, når du går til prøve?

E-learning

Ide 2 (fra tidligere)

AI- chatfunktion hvor lærer afprøver samtalearket med elevprofil.

Eventuelt med metarefleksion over hvilken retning samtalen tager.

(I rolle som Mads)

Hmm... altså... det er vigtigt, at jeg ikke går helt i sort.

Og at jeg ved, hvad jeg skal.

Jeg kan godt blive stresset, hvis der er meget tekst, eller hvis tiden er presset.

Men mest at jeg ikke dummer mig foran de andre.

Feedback til dig som vejleder:

Perspektiv: Reflekterende (du spørger ind til elevens oplevelse og behov).

Effekt: God start – det åbner for elevens oplevede udfordringer og følelser.

Tip: Følg op situationsafklarende: Hvad sker der konkret, når du "går i sort"? Det kan åbne for læse-/skrivemæssige tegn.

OPSTARTSSAMTALE

E-learning

Ide 2 (fra tidligere)

AI- chatfunktion hvor lærer afprøver samtalearket med elevprofil.

Eventuelt med metarefleksion over hvilken retning samtalen tager.

Udvikling

Medfølgende resursepakke (links til resurser, info om netværk + andet) til elev og forældre

Video med deltager fra ungepanel, der fortæller hvordan han/hun fået gjort opmærksom på sine behov i fagene og prøverne gennem uddannelsesforløb.

Differentieret brug af redskabet (dele det op mellem flere samtaler, profilere til forskellige elevsituationer, uddannelsestyper m.v.)

Barometer til flere af spørgsmålene?
Hvor er jeg fra 1-5?

Inddragelse af flere visuelle elementer (fx samtalekort med ikoner)

Udarbejde en forældre-/infomødeunder-støttende udgave af (dele af) skemaet?

Overgangssamtale til mesterlæreforløb - *udskoling og virksomhed*

3. NY MESTERLÆRE

Hver gang der er en overgang, er der risiko for et videnstab, hvis ansvaret for vidensdelingen kun er hos den unge!

Overleveringsark (udfyldes før uddannelsesoptag)

Samtalekort til virksomhedens mester (der også skal guides)

Samtaleark til understøttelse af elevens dialog med virksomheden

Aftaleark på baggrund af samtale (med QR-kode)

Formulerede mål

- at de unge igennem samtale bliver bevidst om, hvad der har virket for dem i grundskolen, og hvor de har behov for at blive kompenseret
- at de unge får mod på at tale om ordblindhed med både skole og virksomhed enten selv eller med hjælp fra en fagprofessionel.
- at de unge bliver understøttet både på skolen og i virksomheden, så de kan gennemføre erhvervsuddannelsen på lige fod med andre.

Overgangssamtale til mest virksomhed

3. NY MESTERLÆRE

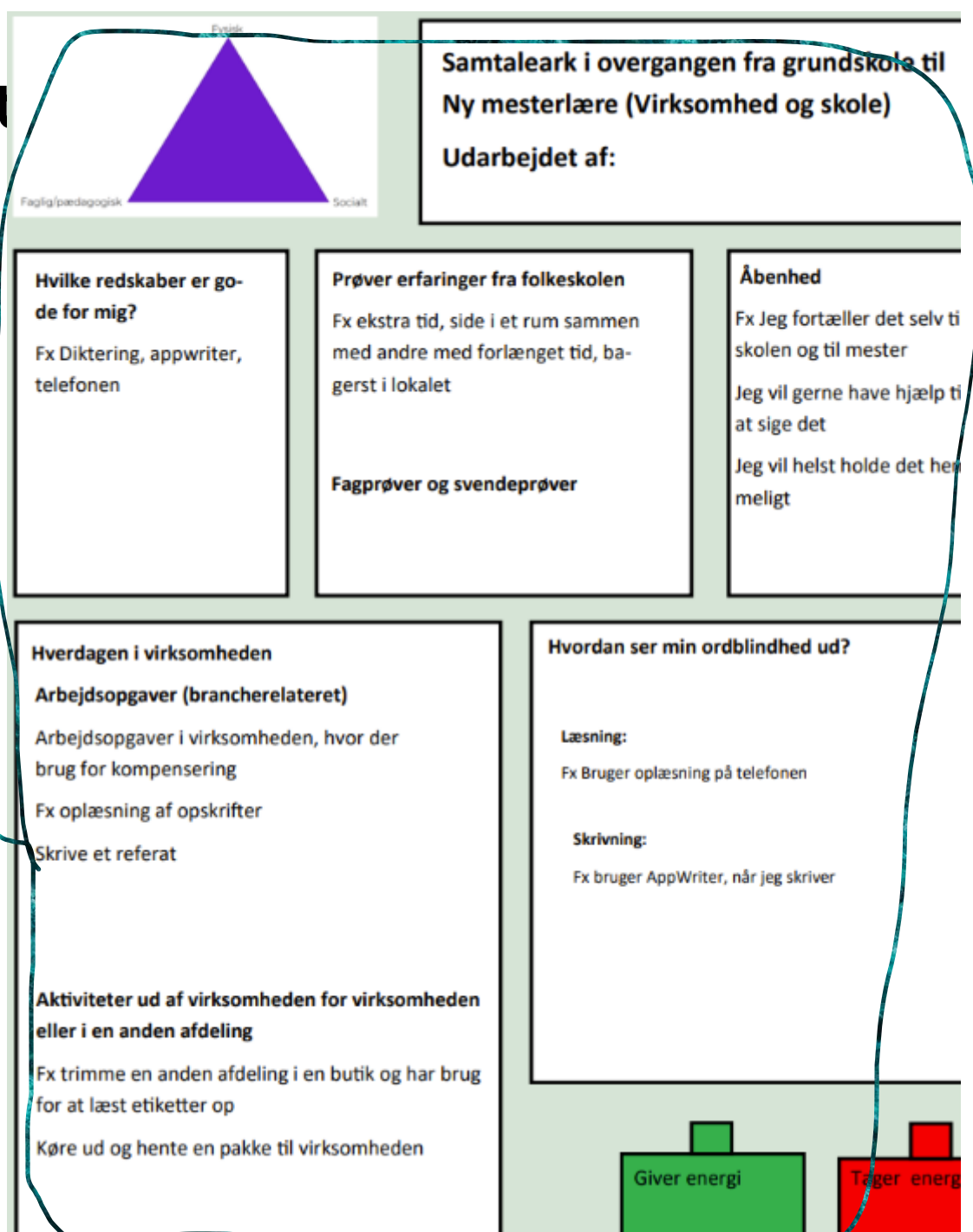
Hver gang der er en overgang, er der risiko for et videnstab, hvis ansvaret for vidensdelingen kun er hos den unge!

Overleveringsark (udfyldes før uddannelsesoptag)

Samtalekort til virksomhedens mester (der også skal guides)

Samtaleark til understøttelse af elevens dialog med virksomheden

Aftaleark på baggrund af samtale (med QR-kode)

Samtaleark i overgangen fra grundskole til Ny mesterlære (Virksomhed og skole)
Udarbejdet af:

Hvilke redskaber er gode for mig?
Fx Diktering, appwriter, telefonen

Prøver erfaringer fra folkeskolen
Fx ekstra tid, side i et rum sammen med andre med forlænget tid, bagerst i lokalet

Åbenhed
Fx Jeg fortæller det selv til skolen og til mester
Jeg vil gerne have hjælp til at sige det
Jeg vil helst holde det hemmeligt

Hverdagen i virksomheden
Arbejdsopgaver (brancherelateret)
Arbejdsopgaver i virksomheden, hvor der brug for kompensering
Fx oplæsning af opskrifter
Skrive et referat

Hvordan ser min ordblindhed ud?
Læsning:
Fx Bruger oplæsning på telefonen
Skrivning:
Fx bruger AppWriter, når jeg skriver

Aktiviteter ud af virksomheden for virksomheden eller i en anden afdeling
Fx trimme en anden afdeling i en butik og har brug for at læst etiketter op
Køre ud og hente en pakke til virksomheden

Giver energi **Tager energi**

Overgangssamtale til meste virksomhed

3. NY MESTERLÆRE

Hver gang der er en overgang, er der risiko for et videnstab, hvis ansvaret for vidensdelingen kun er hos den unge!

Overleveringsark (udfyldes før uddannelsesoptag)

Samtalekort til virksomhedens mester (der også skal guides)

Samtaleark til understøttelse af elevens dialog med virksomheden
Aftaleark på baggrund af samtale (med QR-kode)

Udarbejdt af :

Åbenhed		
	Elevens svar.	Mester
Hvem ved, at du er ordblind		
Mester og kolleger		
Venner familie		

Erfaringer fra folkeskolen (timer, eksamen)		
Erfaring for folkeskolen du kan tage med over i din læretid		
Brugte du din ekstra tid? Var der nogle gode erfaringer du kunne tage med til din læretid? Nota		

Hverdagen på arbejde		
Hvor kan du blive udfordret		
Hvordan vil du gerne have hjælp		

Redskaber		
Mobil Oplæsning Fagbøger Manualer til forskellige		

3. NY MESTERLÆRE

Mesteren skal have hjælp til at forstå eleven og sikre sig, at eleven får den hjælp og de rammer, som vedkommende har brug for.

→ e-læringskomponent?

Når eleven er tryk i sin ordblindhed og sine omgivelser på virksomheden, er forudsætningen for at lykkes i skoleforløb også optimeret.

 Styrkede Overgange

Udviklingspotentialer på bagkant af aktiviteter i 2025

Kobling af overleveringsark til UDDANNELSESBROENS guide
Introduktion til den samlede resursepakke: delene og deres samspil & en trin-for-trin-guide

Skal resursepakken suppleres med guide/forslag til, hvordan samarbejdet mellem skole og virksomhed kan styrkes?

Forslag til indhold og udrulning af kampagne på virksomheder for at komme ordblindfordomme til livs

Samarbejde med KP vedrørende e-læring.

4. TAKSONOMI

Opbygning af skriftsproglig og teknologisk strategiindsigt - grundskole

Formål

Give eleven øget selvstændighed, overblik og ansvar for egne skriftsproglige kompetencer.

Opbygge fælles sprog om elevens udfordringer og hvad der skal arbejdes med.

Afdække elevens skriftsproglige kompetencer, så der kan planlægges indsatser (læsevejleder, ordblindelærer og andre lærere)

Taksonomi for den ordblinde elevs skriftsproglige strategier med læse- og skriveteknologi

Stavestrategier	Skrivestrategier	Stiludsøring	Korrektur	PC-strategier
Kan diktere ordet på PC	Kan diktere sætninger på PC	Bruger lyttefunktion til at forstå en opgaveformulering	Anvender oplæsningsfunktionen til at lytte efter fejl i egen tekst	Medbringer PC og høretelefoner hver dag
Kan lave mellemrum mellem ordene	Kan indsætte punktum mellem sætninger efterfølgende stort bogstav	Kan planlægge en tekst i Word	Anvender grammatikfunktionen i IntoWords og retter fejl	Tager PC op af tasken i hver time
Kan inddelle ordene i stavelser	Anvender ordforstagsfunktion	Kan researche indhold til en tekst	Kan undersøge alle røde og blåter fejl	Kan logge på og åbne IntoWords
			gefunktionen til at hyppige ord	Bruger sin pc til alle skrive-, stave- og læseopgaver
			en tjekliste til at fortur	Kan åbne, skrive i og gemme pdf'er

- 1 Hvilke strategier fra taksonomien har du valgt at fokusere på i 9. klasse?
- 2 Hvilke strategier tænker du, at du vil skulle anvende i 10. klasse eller på en ungdomsuddannelse?
- 3 Hvilke strategier er udfordrende for dig?
- 4 Hvordan kan du få hjælp til at træne strategierne?

Redskab til samtale, afdækning og planlægning: a) mellem elev og læsevejleder, b) mellem læsevejleder, ordblindelærer og lærere - og forældre, c) mellem lærere og KUI og endelig d) mellem KUI og elev.

Overlevering: udfyldes bringes med videre.

UDVIKLING

- 1) Drejebog til brug - og forklaringer til fx elever og forældre (jf. også e-læring næste side)
- 2) Forældreinddragelse.
- 3) Formalisere samarbejdet med KUI omkring taksonomi og 'Dit landskab' Integrere LST-strategier fra 'Dit landskab' i taksonomi.
- 4) Kombinere med ikoner fra Tinggaard, Fredsøe-Rauer og Elmstrøm.
- 5) Digitalisere redskabet.

4. TAKSONOMI

Muligheder i e-læringsformat

Taksonomi for den ordblinde elevs skriftsproglige strategier med læse- og skriveteknologi

Læsestrategier	Stavestrategier	Skrivestrategier	Stilladsering	Korrektur	PC-strategier
Kan sige bogstavernes navne og lyde	Kan diktere ordet på PC	Kan diktere sætninger på PC	Bruger lyttefunktion til at forstå en opgaveformulering	Anvender oplæsningsfunktionen til at lytte efter fejl i egen tekst	Medbringer PC og høretelefoner hver dag
Kan læse korte, lydrette ord	Kan lave mellemrum mellem ordene	Kan indsætte punktum mellem sætninger efterfølgende stort bogstav	Kan planlægge en tekst i Word	Anvender grammatikfunktionen i IntoWords og retter fejl	Tager PC op af tasken i hver time
Kan læse ord med hyppige betingede udtaler	Kan inddеле ordene i stavelser og morfemer	Anvender ordforslagsfunktion i skriveopgaver	Kan researche indhold til en tekst og skrive noter	Kan undersøge alle røde og blå streger og retter fejl	Kan logge på og åbne IntoWords
Kan læse fremmedord og ord med flere stavelser	Kan skrive rod morfemet og finde endelsen i ordforslagsfunktionen i IntoWords	Kan variere forfelter vha. en ordbank	Kan finde en relevant skriveguide i IntoWords	Kan bruge søgefunktionen til at finde og rette hyppige ord	Bruger sin pc til alle skrive-, stave- og læseopgaver
Træner læsning hver dag	Bruger ordforslagsfunktionen i IntoWords til at finde den korrekte stavning	Kan anvende varierende adjektiver vha. en ordbank	Kan skrive i og bruger skriveguides	Kan anvende en tjekliste til at foretage korrektur	Kan åbne, skrive i og gemme pdf'er
Lytter til bøger eller tekster på mobil eller PC	Kan indsætte * når det rigtige bogstav ikke kan findes	Kan bruge søgefunktionen til at variere ord	Kan kopiere og indsætte en skriveguide i Word	Kan modtage feedback fra andre	Kan bruge højtælningsfunktionen i en pdf
Får læst bøger højt hjemme og taler om indholdet	Kender hyppige stumme bogstaver			Redigerer i og omskriver egne tekster	Kan lave split screen
Kan finde og downloade bøger på Nota	Kan skrive hyppige endelser				Træner at skrive på tastatur uden at kigge på bogstaverne
Kan afspille tekster og lyd-bøger på PC eller mobil	Kan markere, kopiere og indsætte ord fra en anden tekst				
Kan indstille hastighed og ændre stemme på PC	Kan slå diktatprofilen til i IntoWords				
Anvender søgefunktionen i læseprøver	Anvender IntoWords til stave- og retskrivningsprøver				

Hvert felt i taksonomien udfoldet og forklaret, evt. Via en **H5P**

Gennemgå spørgsmål og slutmål, hvad kategorien er vigtig for, hvilken samtale der lægges op til, hvad der skrives ned, hvordan der samles op og fastholdes viden/pointer

Samarbejds-forum mellem KUI, ungdomsuddannelser og kommunal ordblindeindsats/læsekonsulent

5. DEN RØDE TRÅD

Det er lettere at række ud, hvis man kender hinanden!

Drejebog og inspirationskatalog

med forslag og resurser

til etablering og brug af et samarbejdsforum

som sikrer rød tråd mellem grundskole, 10.klasse, KUI og ungdomsuddannelser.

”Den røde tråd” er et **systemunderstøttende initiativ** i form af

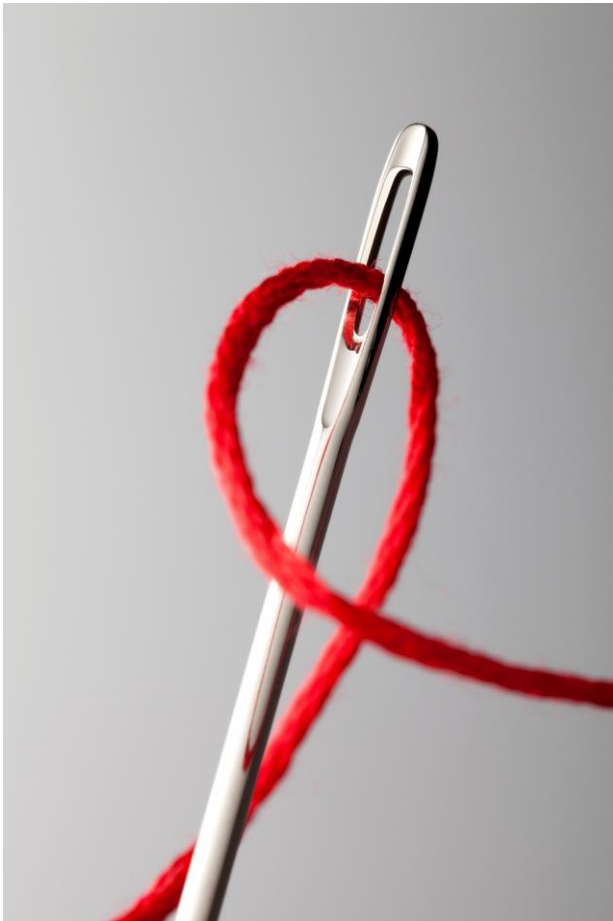
- et samarbejdsforum, hvor en repræsentant fra hhv.
 - KUI
 - og kommunens ordblindeindsats/læsekonsulenten/tilsvarende

sammen med repræsentanter for læsevejlederne på ungdomsuddannelserne (og 10. klasse) mødes og deler viden fra forskellige arenaer:

- udfordringer, fx strukturelle barrierer
- tiltag, der understøtter unge ordblindes mulighed for at vælge, påbegynde og gennemføre en ungdomsuddannelse, og deler viden om og idéer til, hvordan man **sammen** kan sikre den bedst mulige overgang fra grundskolen til ungdomsuddannelse for målgruppen.

Kan fx gå sammen om at afholde udskolingsarrangementer, uddanne ordblindementorer blandt eleverne og andet.

5. DEN RØDE TRÅD

 Styrkede Overgange

Formulerede mål

- at etablere et samarbejdsforum, der kan være med til at fastholde og løbende udvikle meningsgivende aktiviteter for de unge
- at de enkelte systemer får kendskab til hinanden, så løbende barrierer kan blive fjernet eller løst på bedst mulig måde til gavn for den enkelte unge.
- at det bliver naturligt at række ud til hinanden, sparre med hinanden og udvikle gode løsninger i samarbejde.

Udviklingspotentialer på bagkant af aktiviteter i 2025

Konkrete skitser eller inspirationsforlæg til årshjul for samarbejdsforummet

(Flere) konkrete skitser eller inspirationsforlæg til mødedagsordener (temaer, omfang...)

Videre redigering og opsætning af guide

Deltagere, synlighed, samarbejdsflader...?

E-læringskomponent:
Præsentationsvideo med fagperson, der har oplevet nytteværdi af formatet.

6. Samarbejdsnetværk - ved første afprøvning udviklet som et møde

Udfordring: manglende kendskab til de ordblinde elever og disses behov/støtte.

Eleverne (de ordblinde) er ikke identificerede for vejleder

Mål:

Få kendskab til hvem de ordblinde unge er / identificere eleverne og give viden til KUI om hvordan læsevejlederne arbejder med de unge (hvilke indsatser) mhb på at kvalificere KUI-vejledningssamtalen for så vidt angår samtalen om elevens strategier i forhold til ordblindheden.

Aktion:

Styrke/tætnesamarbejdet om ordblindeelever - kende lokal praksis.

Møder med fokus på metode og videndeling.

Udviklingspotentiale

Fokus på hvordan samarbejdet kan systematiseres

Fokus på identificere organisatoriske forudsætninger; ressourceforbrug, ansvar og roller fx hvem er tovholder mv

Fokus på hvilke værdi det konkret bidrager med til KUI til LÆS på hhv skole og ungdomsudd og FGU og for den unge

7. Brobygning

Værdi:

xxx

7. Brobygning

Inspireret af materiale fra Marianne Tholstrup med et ordblindetvist

 Styrkede Overgange Mine forestillinger om ungdomsuddannelsen

	Ungdomsuddannelse:		
	Hvad jeg mener og tror Før besøget	Hvad jeg ved Efter besøget	Refleksioner over evt. forskelle i Før og Efter
Eleverne – fordomme - åbenhed			
Lærerne fx opmærksomhed på mulighed for brug af hjælpemidler			
Fagene – fx fagordbøger,			
Uddannelsens opbygning – læsning - skrivning			
Kulturen (fx tøj, stil, åbenhed om ordblindhed m.m.)			
Miljøet i undervisningen (fx samværformer (åbenhed om hvordan ens ordblindhed ser ud), arbejdsformer (gruppearbejde, alt materiale OCR behandlet, ekstra tid til alle prøver, tale til tekst)			
Miljøet udenfor undervisningen (fester, aktiviteter m.m.)			
Hvad uddannelsen kan bruges til			

8. Dit landskab

Samtaleark, brikker og -guide til livsbred, reflekterende vejledning om leverum og ordblindhed

Værdi: Styrke den ordblinde unges refleksioner og handlekraft i forhold til det levede liv med ordblindhed generelt og overgangen til ungdomsuddannelse specifikt.

Anvendelsen: Understøttelse af udforskende samtaler med fokus på at skabe mulighed for, at den unge styrker sin

Tegn: Se nye sammenhænge, sætte ord på situationer, give udtryk for viden om handlemuligheder

Viden om ordblindhed: Se sammenhænge på tværs af arenaer og vide konkret, hvad overgangssituationer indebærer for forhold til ordblindheden.

Dit landskab: samtalearket og brikkerne

DIT LANDSKAB Udarbejdet af: _____
Dato: _____

Hjemme

Job

Skole

Fritid

DIN ORDBLINDHED
i overgangen

Strategier

Ordblindtest

LST/hjælpemidler

Hvad er vigtigt i overgangen og opstarten?

Kryds SPS af i optagelse.dk

Dokumentation

SPS samtale

ORDBLIND -HED

ORDBLIND -HED

ORDBLIND -HED

- ENERGI +

- ENERGI +

- ENERGI +

DRØMME FREMTID

DRØMME FREMTID

DRØMME FREMTID

Dit Landskab e-learning

E-learning modul med:

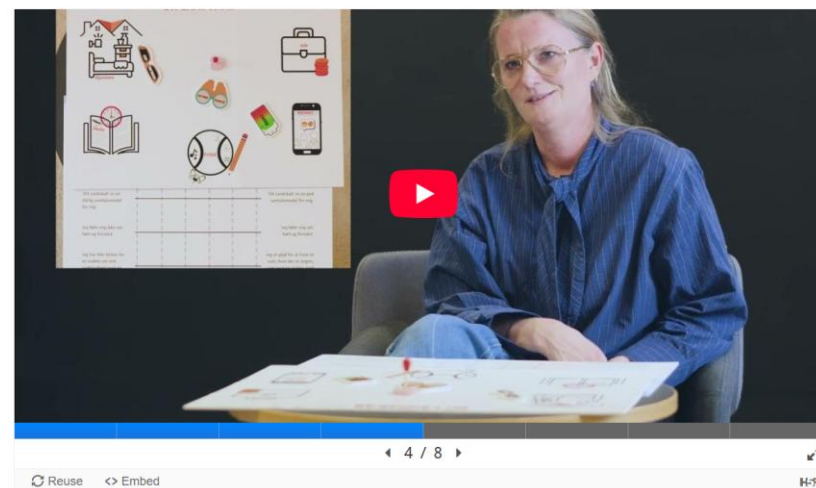
- Refleksionsspørgsmål indledende
- Instruktions/erfaringsvideo med vejleder
- Erfarings-lydfil med ordblind elev, der har prøvet Dit Landskab
- Efter-refleksionsspørgsmål

Styrkede
Overgange

Forside Aktiviteter Nyhedsbrev Om ▾

culpa qui officia deserunt mollit anim id est laborum

<https://styrkedeovergange.kp.dk/mit-landskab/>

Styrkede Overgange

9. Erhvervspraktik med et twist & Den digitale foldetrappe

- Ordblindespor i relation til praktik - forløb over 3-4 mdr. Gruppebaseret
- Indledende oplæg om kompenserende ordninger i virksomheder
- Klip med unge ordblind medarbejder
- Samtalekort til facilitering af interviewforberedelse: hjælpemidler, åbenhed, strategier, fordomme, din historie, uddannelsesvej/valg, blankt kort
- Efterbehandling med forberedelse af peerlearningindsats

Erhvervspraktik med et twist

Mål med indsatsen/værdi:

Ordblinde unge tilbydes læringserfaringer

-gennem det at undersøge hvordan en arbejdsplads tackler ordblindhed på.

-**øget agenthed** i forhold til at sætte ord på sine vanskeligheder i relation til ordblindhed og få afklaret på en arbejdsplads, hvordan udfordringerne kan tackles.

-**normalisering af ordblindhed**

Det fagprofessionelle blik:

- Karrierelæring for ordblinde
- Et eksternaliserende perspektiv
- Krumboltz sociale læringsteori
- Planned happenstance:
 - nysgerrighed: læring og udforskning
 - skab ønskværdige begivenheder og muligheder
 - håndtér handlingsblokeringer

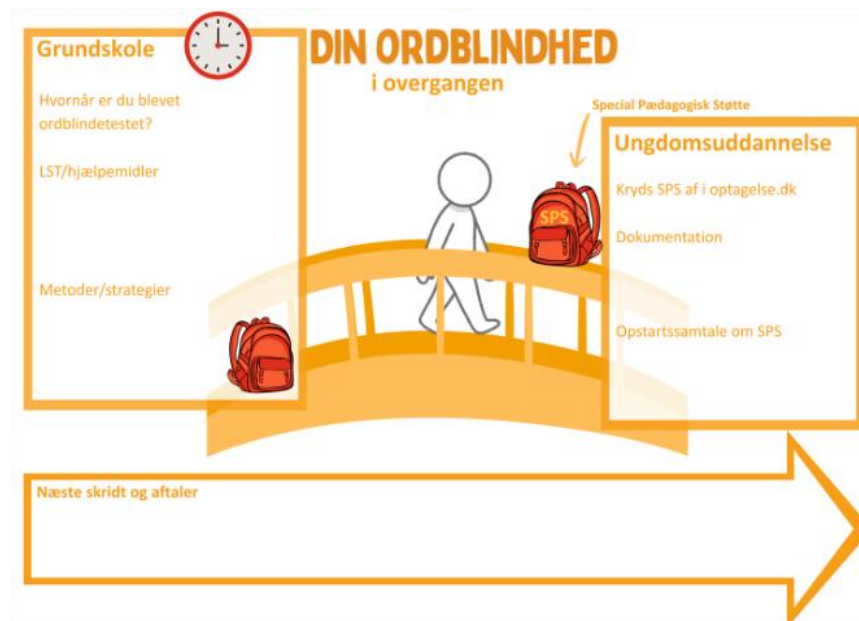
10. Temaaften (Upcoming) v/ Dorthea

Formål:

- Skabe tryghed og klarhed om 'overgangen' for afgangselever og deres forældre
- Sætte fokus på egen rolle som ung/forældre i overgangen (refleksion og dialog om at stå på egne ben <=> forældre støtte)
- Lade unge og deres forældre deltage sammen + fokusere på overgang og de usikkerheder, spørgsmål og refleksioner der opstår

Målgruppe:

- Afgangselever og deres forældre
- Samarbejde mellem fagprofessionelle (KUI og LÆS)

Program for 'Temaaften'

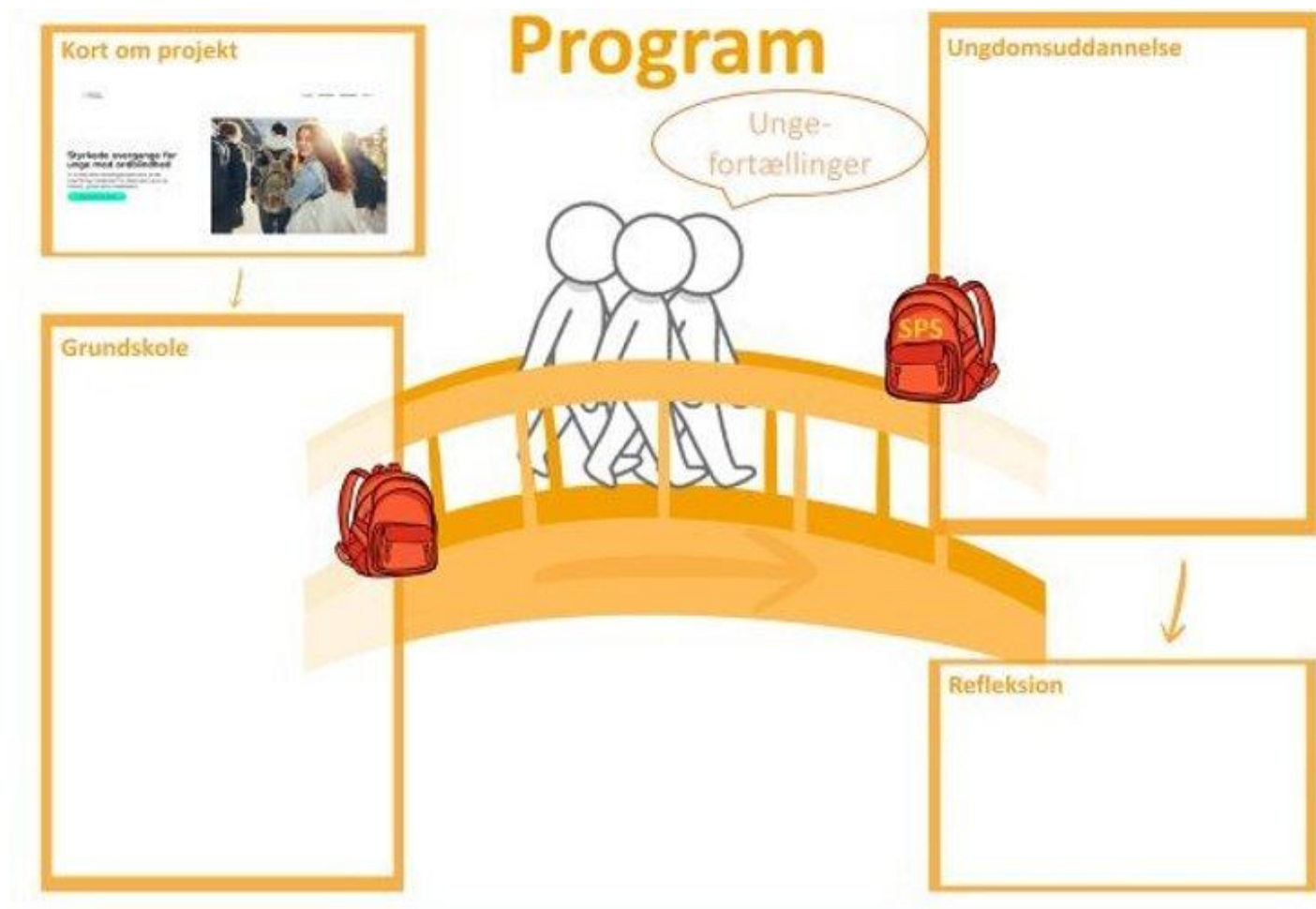
Målgruppe:

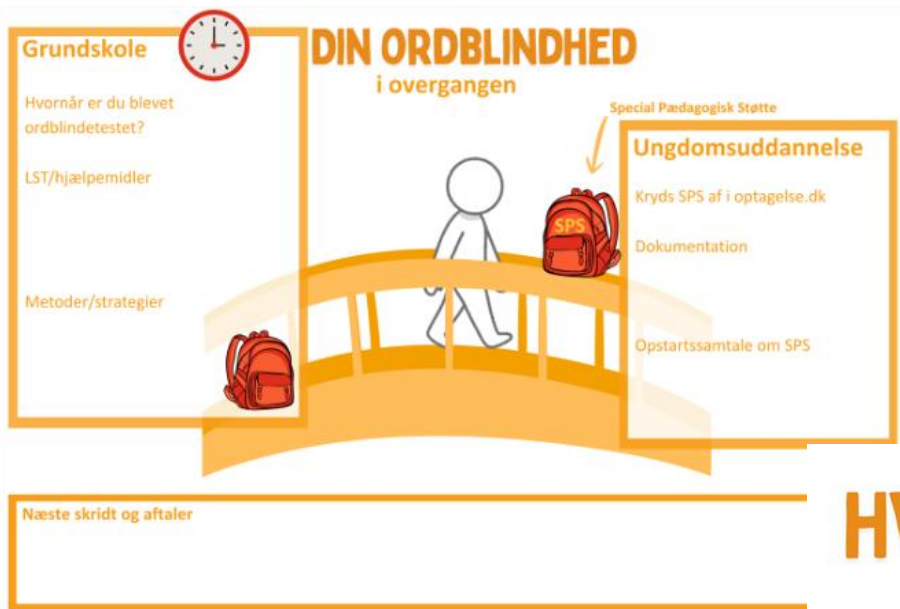
9. og 10. klasseelever og forældre

Deltagere fra projektet:

- LÆS grundskole om prøver, LST mv.
- Uddannelsesvejledere om overgang
- Ungefortællinger
- LÆS ungdomsuddannelse om opstart/SPS

Refleksion og dialog ved borde

VED I SOM FORÆLDRE NOK OM ORDBLINDHED? – HVIS I IKKE VED NOK, HVAD VIL I SÅ GERNE VIDE?

HVORDAN PÅ VIRKER JERES ORDBLINDHED JER

HVOR/HVORNÅR?

HVORDAN VIL I STØTTE JERES BØRN I OVERGANGEN/DET NYE STED? OG HVILKE OVERVEJELSER GØR I JER?

HVAD TROR I JERES BØRN VIL SIGE OM DEN MÅDE I HAR STØTTET PÅ INDTIL NU?

Viden og faglighed

- Samarbejde: Koordinering af fagligheder/input
- Læsevejledere om eksamen og rettigheder
- Uddannelsesvejledere om udd.muligheder, ansøgning og overgang. Fokus på mestring af overgang (Dit Landskab)
- SPS-vejledere om opstart og støttemuligheder
- Unge med egne vigtige oplevelser (identifikation)

Afprøvning/justering

- Afprøve formatet igen med større fokus på evaluering
- Ungedialog – udvikle greb
- Tegn på 'effekt'

11. Forældremøde (Upcoming) v/ Susanne

Værdi:

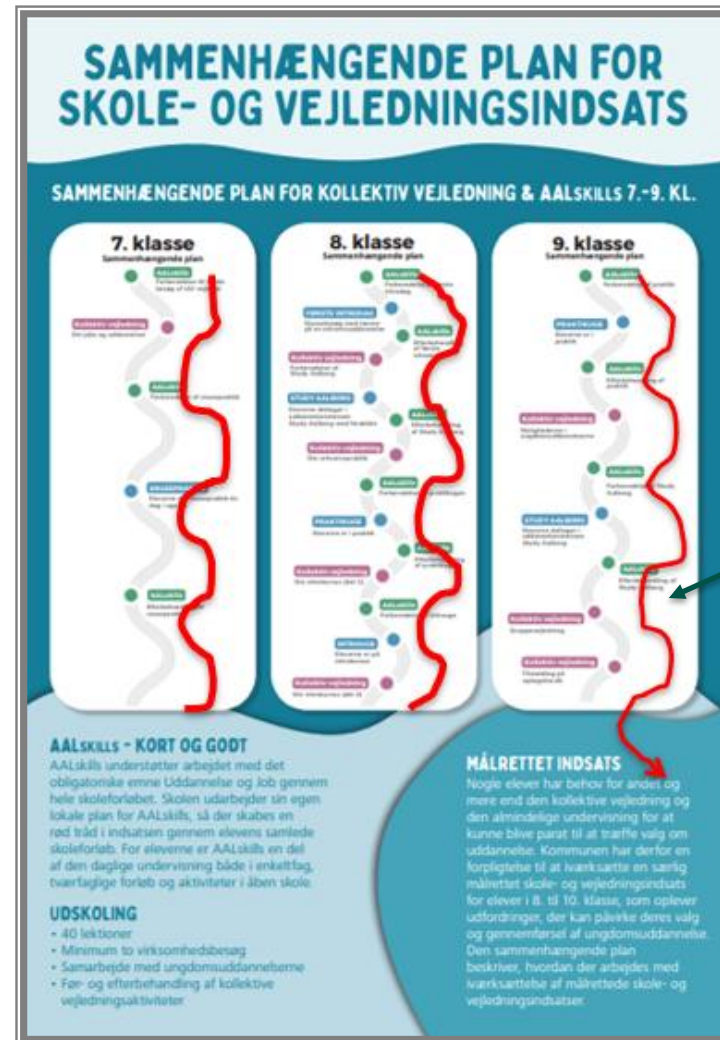
- Viden om muligheder
- Give forældrene indblik i deres rolle, og hvordan de kan blive/være en ressource for den unge
- Skabe et netværk blandt årgangens forældre med plads til fælles dialog og refleksion

Målgruppe:

Velkommen til forældremøde den 28.1.2026

Dagsorden

1. Projektet Styrkede overgange for unge med ordblindhed – fordomme
2. Kompensering – hvem har ansvaret?
2. Afslutningen af 9. klasse – oplæg ved skolens læsevejleder
3. Optagelse.dk
4. Fra grundskole til nu uddannelsesinstitution – hvad vil jeg bruge mine studiestøttetimer på?
5. Forældrenes rolle – film og dialogkort
6. Reklame for udskolingsarrangementet den 14.4
7. Feedback på mødet

Forældremøde